

ARVOHUUTOKAUPPA

Tavoitteet:

- Tiedostaa omia arvoja ja valintoja
- Pohtia hyvän elämän edellytyksiä ja kuluttamiseen liittyviä kysymyksiä
- Ymmärtää, että varallisuus on jakautunut maailmassa epätasaisesti

Kesto: 20–40 min

Ryhmäkoko: 5–20 oppilasta

Tarvikkeet: Laput, joihin on kirjoitettu huutokaupattavat asiat (liitteenä) ja eri määrä ”rahaa” jokaiselle osallistujalle (setelit liitteenä)

Tehtävän kulku:

I osa: Huutokauppa (Aikaa kannattaa varata vähintään 15 minuuttia)

Harjoitus alkaa huutokaupalla, jossa kaupan on sekä aineellisia että aineettomia asioita.

On tärkeää, että oppilaat näkevät ennen huutokaupan alkua, mitä kaikkea on mahdollisuus ostaa. Lista huutokaupattavista asioista voidaan heijastaa datatykin avulla seinälle tai kirjoittaa taululle. Jaa rahat osallistujille niin, että toisilla on paljon rahaa ja toisilla vain vähän.

Huutokauppa alkaa meklarin eli ohjaajan ryhtyessä myymään tavaroita. Jos joku haluaa ostaa jonkin asian tai esineen, hän ”huutaa” yleisöstä tarjoamansa summan, esimerkiksi 300 €. Toiset voivat korottaa. Kun kukaan ei enää korota summaa, meklari toistaa korkeimman tarjouksen sanomalla ”ensimmäinen, toinen ja kolmas kerta” ja lyö kättä pöytään. Tämän jälkeen tavaran ostaja saa tavaran haltuunsa antamalla rahat vaihdossa meklarille. Omistuksen merkiksi hän saa lapun, johon on kirjattu tavaran nimi. Huutokauppa loppuu, kun kaikki myyntiartikkelit on käyty läpi. Kaikki asiat eivät välttämättä mene kaupaksi.

II osa: Purku (10–15 min)

Jos ryhmä on iso, voidaan jakautua 3–4 hengen pienryhmiin. Jokainen esittelee muille, mitä osti.

Kysymyksiä keskusteluun:

- Miltä tuntui, kun toisilla oli paljon rahaa käytettävissä ja toisilla taas vain vähän?

- Haluavatko ihmiset mieluummin jotain konkreettista, kuin sijoittavat aineettomaan, yhteiseen hyvään?
- Ajattelevatko ihmiset kulutusvalinnoillaan tulevaisuutta?
- Takaako kuluttaminen hyvinvoinnin? Ovatko tavarat yhteydessä onnellisuuteen?

Jos on aikaa, keskustelua voidaan jatkaa arvojana-harjoituksen avulla. Tilan keskelle seinästä toiseen kuvitellaan jana. Lue alla olevat väittämät yksi kerrallaan. Jokaisen väittämän jälkeen oppilaat liikkuvat kuvitteellisella janalla sen mukaan, mitä mieltä he ovat. Keskellä on neutraali alue, "en osaa sanoa" -vaihtoehto. Kysy jokaisen väittämän jälkeen perusteluita ja ajatuksia ääripäissä olevilta.

Väittämät:

- Nykyajan ihmiset ostavat vain tarpeellisia tavaroita.
- Voin omilla kulutustottumuksillani vaikuttaa eri puolilla maapalloa elävien ihmisten hyvinvointiin.
- Uusi tavara on aina parempi kuin vanha.
- Kasvisruokaa on hyvä suosia.
- Ihmiset käyttävät rahaa mieluummin itsensä hemmotteluun kuin yhteiseen hyvään.
- Olemme kaikki vastuussa maapallon tulevaisuudesta.
- Aineettomat lahjat ilahduttavat lahjan saajaa enemmän kuin aineelliset lahjat.
- On vaikea suosia suomalaisia hyödykkeitä.

Huutokaupattavat asiat (liitteenä):

• viikko New Yorkissa • kuukauden mittainen Thaimaan-loma • maailmanrauha • puhdas luonto • uusin iPhone • asunto, josta on merinäköala • kaikille nuorille mahdollisuus käydä koulua • uusi kannettava tietokone • lapsityövoiman käytön loppuminen • vaatteita 2000 eurolla • kampaamolahjakortti • kuntosalijäsenyys vuodeksi	• poreamme • huvipuiston kausikortti • sukupuolten välinen tasa-arvo • ilmastonmuutoksen pysähtyminen • skootteri • puhdas juomavesi kaikille • köyhyyden loppuminen • lottovoitto • kaikille nuorille mahdollisuus päästä haluamaansa ammattiin • hyvä koulumenestys • lukutaito kaikille maailman ihmisille • siirtolapuutarhamökki